

Svar på centerns fullmäktigegrupps och 15 andra ledamöters motion om att reparationer av och investeringar i gator, byggnader och annan offentlig infrastruktur i Vanda bör tidigareläggas

VD/6532/00.02.00.03/2023

TeA/HWe/RTu/EK/EA

Centerns fullmäktigegrupp och 15 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi som undertecknat motionen föreslår att Vanda bedömer om planerade reparations- och investeringsprojekt för gator, parker, daghem, skolor, bibliotek, kultur- och idrottsplatser, kontorsbyggnader och annan offentlig infrastruktur kunde tidigareläggas så att de kan påbörjas tidigare än planerat, redan år 2024 i stället för senare år. På grund av byggbranschens konjunkturläge kan det nu vara möjligt att få entreprenadanbud för olika byggnadsprojekt till ett kostnadseffektivt pris.

Den beräknade reparationsskulden för gatunätet i Vanda är cirka 210 miljoner euro. Därutöver finns det cirka 200 km obebyggda gator i de äldre småhusområdena i Vanda. I praktiken är det gamla privatvägar som flyttats över till stadens underhåll. Grovt uppskattat uppgår byggnadsskulden för dessa till cirka 300 miljoner euro. De tidigare nämnda gatuobjekten överlappar delvis varandra, men enligt en grov uppskattning uppgår den totala summan till minst 350 miljoner euro. Vanda har redan en längre tid kroniskt använt mindre pengar på sina gator än vad som skulle behövas.

Den nuvarande grundläggande budgetnivån på cirka 40 miljoner euro för byggande av gator möjliggör inte en planmässig kontroll av reparations- eller byggnadsskulden, eftersom det växande Vanda nödvändigtvis behöver investeringar i kommunal teknik i sina nya bostads- och arbetsplatsområden. På motsvarande sätt har reparations- och investeringsskulder ackumulerats under årens lopp också i daghem, skolor, bibliotek, kontorsbyggnader och den offentliga infrastrukturen som tjänar kommuninvånarna.

Ett exempel på effekterna av ett investeringsunderskott är 26 ledamöters fullmäktigemotion om att hålla skridskobanor öppna som behandlades i Vanda stadsfullmäktige 9.10.2023. I samband med svaret framgår att det finns fyra små konstisbanor i Vanda och att en femte, Vandas första stora konstisbana, kommer att anläggas i Håkansböle. I grannstaden Esbo finns det däremot redan 11 konstisbanor.

Stadens förmåga att hålla kvar och attrahera sina invånare försämras i skattebetalarnas ögon om servicenivån i Vanda avviker avsevärt från grannstäderna”.

Stadsfullmäktige 9.10.2023 § 16

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Ett noggrannare byggprogram för infrastrukturprojekt utarbetas för de kommande fyra åren åt gången. Till det fyraåriga byggprogrammet väljs bland annat projekt som är förenade med avtals- eller understödsförpliktelser. Om de projekt som valts ut för programmet av någon anledning inte inleds, kan tidigareläggningen av de projekt som planerats för de kommande åren bedömas inom ramen för det befintliga investeringsanslaget. Avsikten är att reservera byggherre- och byggresurser för projekt som genomförs under den bästa säsongen för byggande av infrastruktur redan innan säsongen startar. Medan byggperioden pågår under s.k. smält mark är entreprenörernas resurser i allmänhet knappa, vilket höjer prisnivån på entreprenadanbud.

Planering och tidigareläggande av byggandet påverkas särskilt av planeringsberedskapen. Det tar cirka ett år att utarbeta byggnadsplaner även för ett lite större gatu- eller parkprojekt. Det är inte ändamålsenligt att göra upp byggnadsplaner och hålla dem på lager, eftersom planerna blir tekniskt föråldrade redan inom några år. Gatu- och parkplaneringens begränsade personalresurser kan inte bindas till framtida eventuella byggprojekt, utan de behövs i första hand för att planera och låta planera följande årets objekt.

Trots den svaga konjunkturen inom bostadsbyggandet har kostnaderna för infrastrukturprojekt inte minskat alls. I teorin kan den svaga konjunkturen inom hussektorn i huvudsak öka markbyggnadsentreprenörernas vilja att erbjuda även kommunaltekniska entreprenader. Detta återstår att se i Vandas entreprenadupphandlingar inom den närmaste framtiden. Byggkostnaderna har ökat med ca 20 % från år 2019. Kostnadsökningen har under den senaste tiden jämnats ut, men blivit kvar på en fortsatt hög nivå.

De som lämnat in motionen har beaktat den oro som också serviceområdet för gator och parker lyft fram i fråga om det investeringsanslag som är för litet i förhållande till behovet att bygga gator och parker, underhållsskulden och gatornas skick i obebyggda småhusområden. För att få till en förbättring krävs en höjning av investeringsanslaget. Investeringsnivån för åren 2024–2027 ligger på 45 M€ det första året och 43 M€ för de följande åren. På den här investeringsnivån kan man endast bygga kommunalteknik i en stad som enligt generalplanen förtätas inåt samt på ett behärskat sätt utveckla förhållandena för gång-, cykel-, kollektivtrafik samt personbilstrafik och idrottsplatser utomhus. Däremot räcker anslaget inte till för omfattande nya bostadsområden, förbättring av huvudgataförbindelser och leder, banor, bullerskydd eller grundlig förbättring av gator och parker i gamla områden. Det uppskattade helhetsbehovet för åren 2027–2040 är totalt 1077 milj. euro och den årliga genomsnittliga investeringsnivån borde ligga på ca 77 M€.

För lokalfastigheternas del är det inte heller möjligt att tidigarelägga reparationer på grund av orsaker förknippade med ekonomi och personalresurser.

Stadsstyrelsen 3.6.2024 § 31

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge centerns fullmäktigegrupp och de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag.
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 17.6.2024 § 19**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- centerns fullmäktigegrupps och 15 andra ledamöters undertecknade motion om att reparationer av och investeringar i gator, byggnader och annan offentlig infrastruktur i Vanda bör tidigareläggas.

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417 436 och Riikka Tuomi, egendomsförvaltningschef, tfn 050 312 4852, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)